

beflageligt, at den førstnævnte ærede Rigsdagsmand (Sagb) ikke finder sig tilfreds med den Maade, hvorpaa mit Forslag er blevet drøftet her i Salen, idet han mener, at Discussionen har manglet Alvor, og jeg veed ikke hvilke andre gode Egenstaber, saa er det mig en stor Beroligelse at vide, at Sagen er bleven drøftet saaledes, at den store Befolkning rundt omkring i Landet vil finde sig tilfredsstillet ved denne Discussion, fordi den har givet en sand Skilbring af Tilstanden, saaledes som den virkelig er, og fordi det ikke er lykkedes Nogen af Lovens Modstandere at paavise nogen Urigtighed, deri eller at fremstille hensigtsmæssige Midler til at skabe en ny og bedre Tilstand. Det er et rigtigt Princip for enhverformest Skole, at den indskrænker sig til det, hvori den er istand til virkelig at udrette noget Godt og Nyttigt, og saasnart Skolen gaaer udenfor det, skaber den sig selv. Det er derfor et overordentlig stort Misgreb, der i sin Tid er begaaet af Regjeringen, at den har indført Gymnastiken som lovbefalet Undervisningsgjenstand i Landsbysskolerne; dette Misgreb er blevet tydeligt ved lang Tids Erfaring, saa det er virkelig paa Tide, at man søger at raade Bod derpaa.

Grundtvig: Da det gjentagne Gange og nu sidst af den ærede Forslagsstiller er blevet anført, at denne Sag her er bleven saa grundig debatteret, kan jeg ikke lade være at sige et Par Ord derom. Det forekommer mig nemlig, at det vigtige Hovedspørgsmaal, som denne Sag giver Anledning til, ikke tilstrækkelig er kommet frem; det er vel blevet fremsat af min ærede Sidemand tilhøire (Beck), men det blev ikke forstaaet af den anden Side, i alt Fald blev det ikke imødegaaet. Sagen er nemlig den, at her foreligger det Principspørgsmaal, om vi skulle overlade til Sogneforstanderskaberne rundt omkring i Landet at give Undtagelser fra de almindelige Love; og det forekommer mig meget besynderligt, at den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgtreds (Tscherning), som forleden bragte os til at nedfætte et Udvalg over en Sag, som synes mig at ligne den nærværende overordentlig meget, i det foreliggende Spørgsmaal ikke har villet stille sig paa samme Standpunkt, som den

ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amt 2den Valgtreds (Beck) har forfættet, og som forekommer mig at være Hovedsagen, hvorefter det gjælder.

Tscherning: Derfor dette skal forstaaes saaledes, som det alene kan forstaaes, saa mener det ærede Medlem altsaa, at Loven maatte gaae ud paa aldeles at hæve Gymnastikundervisningen paa Landet, men at der ikke kan tillægges Nogen Magt til at hæve den særligt paa forskjellige Steder, og at det altsaa endnu mindre kan gaae an at holde sig til Cultusministerens Udsagn forleden, som gif ud paa, at hvor Gymnastikundervisningen ikke nogenlunde hensigtsmæssig kunde udføres, der vilde han hæve den administrativt; efter det ærede Medlems Mening kan der ikke ligge Noget imellem at ophæve Gymnastikundervisningen og at haandhæve Loven, som den er, i sin fulde Udstrækning. Men det lader sig slet ikke fastholde ved Love af den Art som den foreliggende. Her er slet ikke Noget, der ligner det, hvorefter der var Spørgsmaal ved den Lov, der forhandles forleden; jeg skal ikke gaae ind derpaa, thi det vilde føre til at undersøge hiin Lovs Besskaffenhed, og det foreligger ikke, men kun sige, at det foreliggende Tilfælde er af en ganske anden Art. Hvad gjøre vi ved den foreliggende Lov? Vi hæve Gymnastikundervisningen paa Landet som Lovbunden og gjøreden til en Administrationsgjenstand; vi hæve Gymnastiken som nødvendigen ved Lov, men vi forbyde den ikke, vi lade den bestaae der, hvor Forholdene tillade, at den kan bestaae. Nu bliver der kun eet Spørgsmaal tilbage, og jeg skal ligesom tidligere meget gjerne indrømme de Herrer, at der her kan være Tale om en Principfag; hvergang man nemlig hidtil har anseet det nødvendigt at lade en modererende Myndighed træde imellem med Hensyn til Skolesager, Skolegjensstande og Undervisningsager, har det ikke været Sogneforstanderskaberne, hvem man har tillagt denne Myndighed; det er fuldkommen rigtigt, at det er noget Nyt, at man med Hensyn til denne Sag vil overlade Myndigheden til Sogneforstanderskaberne, og det kan være et Spørgsmaal, om det er det Rette. Jeg kan meget godt